

РІШЕННЯ №4
колегії Департаменту гуманітарної політики
Вінницької обласної державної адміністрації

від 19 травня 2026 року

Протокол №2

*Про обласні бібліотеки як
координаційно-методичні центри:
досвід, інновації, перспективи*

Заслухавши і обговоривши доповідь начальника управління культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики Вінницької обласної державної адміністрації Ольги Дернової «Про обласні бібліотеки як координаційно-методичні центри: досвід, інновації, перспективи» колегія відзначає.

В умовах сучасних викликів та воєнного стану обласні бібліотеки стають ключовими координаційно-методичними центрами розвитку регіональної бібліотечної мережі. Сьогодні головна бібліотека області – Вінницька ОУНБ ім. В.Отамановського функціонує як багатогранна платформа, що поєднує впровадження інновацій, цифрову трансформацію та зміцнення соціальної згуртованості громад. Науково-методична робота закладу фокусується на поширенні кращих фахових практик і підвищенні професійного рівня бібліотечних працівників. Така діяльність забезпечує трансформацію бібліотек у сучасні інтелектуальні простори, що оперативно реагують на запити суспільства.

Науково-методична робота Вінницької ОУНБ ім. В. Отамановського забезпечує комплексний супровід діяльності бібліотек області та здійснюється за основними напрямками, спрямованими на підвищення ефективності їх функціонування, впровадження сучасних бібліотечних практик, професійний розвиток спеціалістів і координацію роботи бібліотечної мережі регіону.

Щорічно бібліотека проводить комплексний звіт, спрямований на збір та ґрунтовний аналіз статистичних даних щодо діяльності книгозбірень регіону. За результатами цієї роботи фахівці готують електронне видання «Статистичний експрес «Бібліотеки Вінниччини», яке є ключовим інструментом для моніторингу розвитку галузі. Важливою складовою діяльності є координація та перевірка достовірності актуальних показників публічних бібліотек області в Електронній системі моніторингу базової мережі (ЕСMaP). Така системна аналітика забезпечує прозорість функціонування мережі та стає надійним підґрунтям для прийняття стратегічних управлінських рішень.

Крім того, здійснюється щотижневий моніторинг діяльності бібліотек територіальних громад для представлення інформації на офіційній сторінці

«Культура Вінниччини» в соціальній мережі «Фейсбук». Науково-методичний відділ систематично координує участь бібліотек області у всеукраїнському дослідженні «Публічні бібліотеки в умовах російської агресії», яке проводить Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого.

Однак, ефективність зазначеної аналітичної роботи та повноцінне функціонування мережі суттєво ускладнюються через гострий дефіцит кваліфікованих бібліотечних спеціалістів у територіальних громадах. Кадровий голод призводить до зниження якості надання культурних послуг на місцях та актуальної подачі даних в систему ЕСМаР. Відсутність фахівців із відповідним рівнем цифрових компетенцій створює додаткове навантаження на методичні центри та гальмує процеси модернізації бібліотечної галузі регіону.

У сучасних умовах цифровізації суспільства рівень технічного оснащення бібліотек є одним із ключових показників їх спроможності надавати якісні інформаційні послуги, забезпечувати доступ до електронних ресурсів та впроваджувати інноваційні сервіси для користувачів.

З огляду на недостатній рівень забезпечення бібліотек територіальних громад області комп'ютерною технікою, інформація до системи ЕСМаР подається несвоєчасно та не в повному обсязі. Значна частина закладів і досі не має належного технічного оснащення, що стримує розвиток сучасних бібліотечних послуг і обмежує доступ користувачів до цифрових ресурсів.

Так, упродовж 2023–2025 років кількість бібліотек, забезпечених комп'ютерною технікою, зросла з 523 одиниць (61%) до 529 (62%), при цьому загальна кількість комп'ютерів у бібліотеках області збільшилася з 1617 одиниць у 2023 році до 1642 у 2025 році, а рівень підключення комп'ютерів до Інтернету зріс із 59% до 64%. Сьогодні лише у 49 територіальних громадах області 214 бібліотек функціонують як Хаби цифрової освіти. Це свідчить про необхідність подальшого оновлення та розширення комп'ютерної бази бібліотек.

У 2025 році Вінницька ОУНБ ім. В. Отамановського спільно з представниками публічних бібліотек територіальних громад області долучилися до обговорення проєктів професійного стандарту «Фахівець з бібліотечної справи», «Бібліотекар» та «Бібліограф», які наразі затверджені відповідними наказами Держмістєцтв. Участь у цьому процесі є важливою для оновлення нормативно-правової бази галузі та формування сучасних вимог до професії з урахуванням практичного досвіду. Основну увагу зосереджено на розвитку ключових компетентностей: цифрових навичок, інформаційної грамотності, відповідною фаховою освітою, роботи з користувачами та впровадження інноваційних бібліотечних сервісів.

Щороку обласною книгозбірнею, за підтримки управління культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики Вінницької облдержадміністрації організовано проведення Школи керівника бібліотеки «Комунікація. Компетентності. Досвід», що є важливою платформою для професійного розвитку та обміну практиками серед фахівців бібліотечної

справи, зміцнення управлінських навичок, удосконалення комунікації та набуття актуальних компетентностей.

Школа відіграє важливу роль у координації діяльності бібліотек області, інформуванні про зміни в законодавстві у сфері бібліотечної справи та забезпеченні узгодженої професійної взаємодії. Вона сприяє виробленню спільних підходів, підвищенню ефективності роботи, формуванню єдиного професійного простору, а також підтримці та розвитку фахового рівня керівників бібліотечної галузі.

Невирішеним питанням, яке систематично висвітлюється під час роботи Школи керівника залишається створення публічних бібліотек у територіальних громадах області. Так, станом на 01 квітня 2026 року у Барській, Лука-Мелешківській, Копайгородській та Яришівській територіальних громадах бібліотеки функціонують як самостійні; у Агрономічній, Стрижавській, Сутиській, Турбівській, Тиврівській Вінницького району, Станіславчицькій, Северинівській Жмеринського району бібліотечні заклади знаходяться в мережі клубного закладу - Центру культури і дозвілля.

Фактично, у вищезазначених територіальних громадах не функціонує жодної публічної бібліотеки, а бібліотечні послуги надає Центр культури і дозвілля. Перетворення бібліотек на підрозділи клубних закладів позбавляє їх юридичної самостійності, що блокує доступ до державних субвенцій та міжнародних грантів на оновлення книжкових фондів. У такій структурі освітня та інформаційна функції бібліотеки занепадають, оскільки пріоритет фінансування та уваги громади зміщується на користь розважальних масових заходів. Відсутність статусу публічної бібліотеки призводить до деградації професійних стандартів обслуговування та втрати кваліфікованих кадрів, здатних надавати сучасні цифрові послуги. Зрештою, це обмежує право мешканців на вільний доступ до інформації та перетворює культурні осередки громад на формальні установи без реального інтелектуального ресурсу.

Сьогодні приділяється значна увага підвищенню кваліфікації бібліотечних працівників області. Упродовж 2025 року 119 бібліотечних працівників області взяли участь у підвищенні кваліфікації, організованому Вінницьким обласним науково-методичним центром галузі культури, мистецтв і туризму, що стало важливим етапом зміцнення кадрового потенціалу регіону. Упродовж останніх трьох років 58 бібліотечних працівників області на базі Центру отримали дипломи магістра з питань бібліотечної справи та архівної роботи у Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Задля підвищення кваліфікації бібліотекарів громад упродовж 2023-2025 років головною книгозбірнею області організовано та проведено понад 180 семінарів, вебінарів та тренінгів із цифрової грамотності, роботі з ветеранами та ВПО, безбар'єрності, ментальному здоров'ю, збереженню національної пам'яті тощо. Однак, попри високу затребуваність

професійного розвитку, на заваді систематичному підвищенню кваліфікації на курсах часто стає дефіцит бюджетних асигнувань.

Систематичну методичну роботу обласної наукової бібліотеки спрямовано на безперервне професійне зростання фахівців через поєднання традиційних та інноваційних форм навчання. Провідну роль у цьому процесі відіграють заняття Методичного колегіуму та інтелектуально-просвітницький проєкт «На перетині культур», що забезпечують комплексний підхід до підвищення кваліфікації. Залучення до співпраці науковців, письменників та громадських діячів дозволяє наповнити освітній процес практикоорієнтованим змістом і значно розширити світогляд бібліотекарів. Така синергія фахового навчання та культурно-інтелектуального збагачення сприяє утвердженню бібліотечних працівників як висококомпетентних фахівців у сучасному соціокультурному просторі громади.

Спільно з Вінницьким обласним відділенням ВГО «Українська бібліотечна асоціація» у 2024 році було успішно реалізовано всеукраїнський онлайн-марафон «Сучасні бібліотечні практики Вінниччини». У рамках заходу провідні спеціалісти Жмеринської, Тульчинської, Томашпільської та інших територіальних громад презентували інноваційні проєкти, що вже інтегровані в діяльність книгозбірень області. Особливий статус ініціативи підкреслює той факт, що Вінниччина увійшла до трійки регіонів України, які спромоглися організувати професійні заходи такого масштабу. Масштабність проєкту підтверджено цифровими показниками: до роботи в Zoom долучилися 97 експертів, а пряму трансляцію переглянули тисячі користувачів. Така виняткова активність демонструє роль області як одного з небагатьох національних лідерів у впровадженні передового бібліотечного досвіду.

У межах стратегічного партнерства з Вінницьким обласним відділенням ВГО «Українська бібліотечна асоціація» бібліотечні фахівці регіону пройшли спеціалізоване навчання за програмою тренінгу «Цифрова безпека». Дану ініціативу реалізовано в контексті масштабного проєкту «Підвищення стійкості громадянського суспільства в Україні», що впроваджується Ресурсним центром ГУРТ за підтримки ТехСуп Європа. Участь у навчанні дозволила бібліотекарям області опанувати сучасні інструменти захисту інформації та підвищити рівень кібергігієни в умовах воєнного стану. Отримані компетенції сприяють зміцненню інформаційної безпеки та забезпечують надійне функціонування цифрових сервісів, а системна співпраця з міжнародними партнерами та Ресурсним центром ГУРТ підкреслює роль Вінниччини як прогресивного центру професійного розвитку бібліотечної мережі.

В межах проєкту Української бібліотечної асоціації «Розвиток спроможності бібліотек-Хабів цифрової освіти» та проєкту «Цифрові, інклюзивні, доступні: підтримка цифровізації державних послуг в Україні» (проєкт підтримки Дія) було організовано шість 5-денних віртуальних семінарів-тренінгів для бібліотекарів – координаторів Хабів цифрової освіти

Вінницької області. У 2025 році проведено низку тренінгів у межах проекту «Бібліотеки розвивають цифрову грамотність задля посилення стійкості громад та відновлення». Окрім того, сектор «Регіональний тренінговий центр» упродовж останніх трьох років провів понад 100 тренінгів для понад 1000 бібліотечних працівників територіальних громад області, зокрема з тем: «Штучний інтелект для бібліотекарів», «Дія. Документ», «Дія. Освіта», «Корисні онлайн ресурси для військовослужбовців та їх родин», «Бібліотека без бар'єрів: цифрові послуги для людей з інвалідністю», «Практичні навички з медійної грамотності для бібліотекарів» тощо.

Методично-інформаційні дні з екологічної тематики щорічно проводяться з метою підвищення рівня фахової компетентності бібліотечних працівників та впровадження інноваційних форм обслуговування користувачів. Участь у таких заходах дає можливість опанувати сучасні цифрові інструменти для створення інтерактивного екологічного контенту та популяризації природоохоронних знань у територіальних громадах області.

Вінницькою ОУНБ ініційовано впровадження інноваційних методів документування минулого задля системного збереження історичної спадщини та посилення національно-патріотичного виховання молоді. Пріоритетним напрямом роботи став цикл вебінарів «Метод усної історії: теорія та практика» в межах обласного проекту «Голоси живої історії». Навчання спрямоване на активізацію бібліотечних фахівців територіальних громад області щодо опанування технік професійного збору та архівації спогадів очевидців історичних подій. Методична підтримка проекту передбачає надання практичних рекомендацій із формування локальних цифрових архівів та верифікації отриманих свідчень. Така діяльність дозволяє бібліотекам області утвердитися в статусі сучасних центрів дослідження локальної ідентичності та збереження національної пам'яті регіону.

Важливим кроком у зміцненні міжнародного партнерства став організований у 2025 році на базі Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки семінар «Практики громадської архівістики в Україні». Захід, проведений спільно з польською фундацією «Добра воля» (Республіка Польща), дозволив вінницьким фахівцям інтегрувати європейський досвід у процес створення локальних цифрових архівів. Така синергія міжнародної експертизи та місцевих ініціатив перетворює бібліотеки Вінниччини на потужні центри збереження ідентичності та живої історії Поділля.

У 2024 році в онлайн-форматі було проведено ІХ Міжнародну науково-практичну конференцію «Усна історія: пізнавально-документальний потенціал і громадська архівістика». Захід став прикладом того, як обласна бібліотека виступає ефективним комунікаційним і координаційним майданчиком, що об'єднує науковців, дослідників та громадських діячів з різних країн – України, Польщі, США, Німеччини, міст Вінниці, Києва, Львова, Дніпра, Рівного, Івано-Франківська, Калуша, Чернігова, Кривого Рогу, Запоріжжя.

Упродовж 2023-2025 років обласна бібліотека зініціювала проведення ряду науково-практичних конференцій. У 2023 та 2025 роках було проведено IV та V науково-практичні конференції «Бібліотека в умовах сучасності і конструювання майбутнього», метою яких було висвітлення актуальних питань сучасної діяльності бібліотек в умовах воєнного стану та перспективи їхнього подальшого розвитку. Захід відбувся в онлайн-форматі, що дозволило значно розширити коло учасників і залучити бібліотекарів із різних територіальних громад та інших областей. У заході взяли участь спеціалісти провідних бібліотек України та бібліотек територіальних громад і закладів вищої освіти Вінниччини.

З метою заохочення творчих та ініціативних бібліотекарів до Всеукраїнського дня бібліотек щорічно проводяться професійні конкурси, як то: обласний конкурс буктрейлерів «Незламна, єдина – Україна моя!», конкурс бібліографічних рекомендаційних анотованих видань з популяризації читання «Читання – always (завжди)!», конкурс бібліотечних заходів «Бібліотека – простір для відновлення». Щорічно організовується та проводиться обласне свято «Бібліотека – завжди надійно, вірно й з любов'ю!».

Розвиток бібліотеки як провідного координаційно-методичного центру базується на активній інтеграції у світовий професійний простір та системному впровадженні міжнародного досвіду. Участь фахівців у престижних наукових конференціях та літніх інститутах у Торуні та Кракові (Республіка Польща) дозволила гідно презентувати регіональні напрацювання, зокрема проект «Голоси живої історії», на європейському рівні. Важливим етапом зміцнення партнерства став виступ на українсько-американському вебінарі, де досвід вітчизняних книгозбірень було представлено міжнародній спільноті. Такий високий рівень представництва не лише сприяє підвищенню фахової компетентності працівників, а й утверджує головну книгозбірню області як інноваційний майданчик для ефективного обміну знаннями та розвитку міжнародного співробітництва.

У 2025 році фахівці бібліотеки значно розширили професійні горизонти, взявши участь у міжнародній програмі «Культурна пам'ять в цифрову епоху» у Литві та пройшли стажування за напрямом сучасного лідерства. Під час XII Конгресу бібліотекарів Балтії було успішно презентовано проект «Голоси живої історії», що підтвердило високий інноваційний потенціал регіональних напрацювань на міжнародному рівні. Важливим етапом обміну досвідом стала професійна онлайн-зустріч із колегами з Клайпедської обласної бібліотеки імені Єви Сімонайтіте, присвячену стратегіям розвитку книгозбірень заради громад. Такий високий рівень представництва та здобутий досвід сприяють системному підвищенню кваліфікації колективу й інтеграції кращих європейських практик у діяльність закладу.

Системна участь провідних спеціалістів у масштабних заходах, як-от Львівський міжнародний бібліотечний форум, Всеукраїнська школа методиста та Всеукраїнська онлайн-школа бібліотечного журналіста,

забезпечує безперервне підвищення кадрового потенціалу закладу. Залучення до галузевих нарад, міжнародних вебінарів та семінарів дозволяє фахівцям оперативно опанувати сучасні методики й впроваджувати інновації в щоденну бібліотечну практику. Такий формат професійної взаємодії сприяє формуванню єдиного бачення розвитку бібліотечної галузі області та зміцненню партнерських зв'язків на всеукраїнському й міжнародному рівнях. Отриманий досвід стає фундаментом для якісної стандартизації бібліотечної діяльності та підготовки пропозицій до профільного законодавства.

Однією з форм надання методичної допомоги є практичні виїзди до публічних бібліотек області – участь у семінарах, проведення тренінгів, надання консультативної допомоги.

Не менш важливими напрямком роботи є діяльність обмінного фонду обласної книгозбірні, що спрямована на координацію раціонального розподілу видань за державними та регіональними програмами, книг, подарованими авторами та видавництвами. За період 2023–2025 років бібліотекам територіальних громад було передано 19 106 примірників видань на загальну суму 3 351 296 грн, що стало вагомим внеском у модернізацію їхніх ресурсів.

Попри системну роботу Вінницької ОУНБ ім. В.Отамановського з формування книжкових партій, актуальною залишається проблема несвоєчасного отримання літератури представниками окремих громад, що перешкоджає оперативному доступу читачів до нових видань. Станом на 01 квітня 2026 року сформовані замовлення залишаються незатребуваними такими закладами: Агрономічний центр культури та дозвілля, КЗ «Краснопільська публічна бібліотека», Центральна бібліотека м. Ладижин, Публічна бібліотека Ободівської сільської ради, Копайгородська селищна бібліотека, Яришівська сільська бібліотека, КЗ «Студенянська публічна бібліотека», КЗ «Публічна бібліотека Козятинської міської ради» та КЗ «Публічна бібліотека Уланівської сільської ради». Враховуючи вищевикладене та з метою ефективного використання бюджетних коштів та реалізації права мешканців громад на інформацію необхідно здійснити заходи з посилення виконавчої дисципліни щодо отримання розподілених фондів.

Методично-консультативна діяльність бібліотек області активно здійснюється з використанням сучасних онлайн-платформ, зокрема блогу науково-методичного відділу «Бібліоконтинент Вінниччини» та сторінки у соціальній мережі «Фейсбук» «Бібліотеки Вінниччини та реформа» (1,4 тис. учасників). Ці ресурси виступають важливими інструментами професійної комунікації, обміну досвідом і поширення актуальної інформації серед бібліотечних працівників.

На зазначених платформах бібліотекарі мають змогу ознайомлюватися з кращими практиками та напрацюваннями колег, отримувати методичні рекомендації, стежити за змінами у законодавстві та професійній сфері, а також знаходити відповіді на актуальні питання, що виникають у процесі

діяльності бібліотек. Це сприяє підвищенню професійного рівня працівників та впровадженню інновацій у роботу установ.

Як обласний методичний центр по роботі публічних бібліотек територіальних громад області з дітьми та юнацтвом, Вінницькою обласною бібліотекою для дітей та юнацтва ім. Івана Франка налагоджено з ними тісний зв'язок та активно здійснює науково-методичний супровід, сприяє підвищенню професійної майстерності, проводить культурно-просвітницьку діяльність та організацію професійних зустрічей у кризових умовах.

Мережа спеціалізованих бібліотек для дітей Вінницької області становить 21 одиницю, з яких 1 самостійна – Вінницька обласна бібліотека для дітей та юнацтва ім. Івана Франка, 17 – відокремлені структурні підрозділи бібліотек (філії), ще 3 – структурні підрозділи інших закладів культури, які надають бібліотечні послуги майже 44,0 тис. користувачів дитячого віку.

На сьогоднішній день спостерігається негативна тенденція до скорочення дитячої читацької аудиторії, яка зумовлена насамперед домінуванням соціальних мереж, що витісняють традиційну книгу з дозвілля. Брак систематичного сімейного читання та недостатнє оновлення бібліотечних фондів актуальною літературою знижують мотивацію дітей до відвідування книгозбірень. Війна та постійні стресові фактори також негативно впливають на здатність дитини до тривалої концентрації уваги, необхідної для глибокого сприйняття тексту. Ця ситуація вимагає від бібліотечних фахівців впровадження інноваційних ігрових методик та інтерактивних форматів, які б могли конкурувати з мультимедійними розвагами.

Вивчення зазначеної проблеми зумовило проведення у листопаді 2023 року, на базі обласної бібліотеки XII Всеукраїнської школи професійної майстерності «Молодий професіонал бібліотеки для юнацтва, молоді». Захід об'єднав фахівців із Кіровоградської, Херсонської, Тернопільської, Рівненської, Черкаської, Миколаївської, Київської, Івано-Франківської, Полтавської та Львівської областей. Учасники зосередилися на трансформації бібліотечного простору та адаптації послуг до викликів воєнного стану в Україні. Особливу увагу приділили модернізації методів роботи з молоддю та впровадженню креативних форматів популяризації читання. Спільне обговорення проблем і професійних активностей підтвердило готовність молодих спеціалістів бути рушіями якісних змін у сучасних книгозбірнях.

Окрім цього, відбувся практичний онлайн-консультаріум «Виклики сучасності: пошук формули успіху» з фахівцями бібліотек територіальних громад, що займаються обслуговуванням дітей та юнацтва в області, а також організовано професійну online-зустріч «Бібліотеки. Діти. Громади», під час яких обговорювалися нагальні питання бібліотечної роботи та відбувався обмін думками з метою професійного вдосконалення.

В рамках співпраці бібліотеки з навчальними закладами, на базі книгозбірні в 2025 році організовано і проведено об'єднану методичну раду

освітян молодшої школи «Використання новітніх освітніх технологій та електронних засобів у роботі шкільного інформаційного центру. Сучасні методи та форми інформаційно-бібліотечного обслуговування», метою якої стала реалізація державних освітніх програм, що спрямовані на формування не тільки знань, а й умінь застосовувати їх у повсякденному житті, розвиток у дітей базових навчальних навичок, формування особистості та підготовку до наступних етапів навчання. Бібліотечні спеціалісти поділилися досвідом роботи в питаннях залучення користувачів до читання та використання при цьому інноваційних форм і методів роботи з молодшими школярами.

З метою підтримки сучасного професійного рівня бібліотечних працівників області, оновлення їх фахових знань бібліотека сприяла їх участі у підвищенні кваліфікації. Протягом 2023-2025 рр. відбулося підвищення професійної майстерності бібліотечних працівників публічних бібліотек, що займаються обслуговуванням дітей та юнацтва в області, через організацію семінарських занять «Виховуємо користувача: бібліотечні тренди. Ігрові мультимедійні програми для дітей», «Діти в бібліотеці: інноваційні форми роботи. Культурні практики арт-терапії. Профілактика булінгу», «Бібліотека нового покоління: інноваційні форми роботи», «Молодь в бібліотеці: реальність, що формує майбутнє», «Інноваційні зміни в роботі з читачами-дітьми» та «Мультифункціональність роботи та взаємодія з молоддю: online та offline формати», де провідні фахівці бібліотеки розкрили ряд тем, що стосувалися основних аспектів роботи з дітьми та юнацтвом в умовах сучасності.

Важливу роль у підтримці творчих здібностей обдарованих дітей та молоді відіграють різноманітні конкурси, які надають широкі можливості для формування інтересів і мотивів їхньої творчості, змогу виражати власні думки та емоції. Так, ВОБДЮ ім. Івана Франка та публічні бібліотеки територіальних громад області взяли активну участь у всеукраїнських та міжнародних конкурсах, зокрема, Міжнародному екологічному конкурсі дитячого малюнка «Майбутнє планети у наших руках» (2023-2025), Всеукраїнському дитячому літературному конкурсі «Творчі канікули» (2023-2025рр.), Всеукраїнському конкурсі дитячої творчості «Україна – мрія» (2024), Всеукраїнському конкурсі з правового просвітництва «Конституція для всіх, і великих, і малих» (2023), пізнавально-краєзнавчому онлайн-екскурсі «Діти еднають країни. Пізнаємо Україну разом» (2023). Варто відзначити, що учасники творчих конкурсів з Вінниччини неодноразово ставали переможцями всеукраїнських і міжнародних конкурсів та здобували призові місця, в т.ч. Гран-прі. Їх роботи ввійшли в фотоальбом кращих робіт Міжнародного екологічного конкурсу дитячого малюнка «Майбутнє планети у наших руках» з усієї України, а також були включені до друкованої збірки переможців конкурсу «Творчі канікули», як кращі роботи за рішенням Головного журі.

Вінницькою обласною бібліотекою для дітей та юнацтва ім. Івана Франка, як методичним центром з питань обслуговування дітей та юнацтва в області, організовано та проведено обласний online-конкурс краєзнавчих

відеороликів «Яскраві пазли Вінницького краю» (2023, 2025), що об'єднав юних дослідників, краєзнавців і любителів історії, які через власні відео відкривали неповторність Вінниччини, а також обласний online-фотоконкурс «Читаю попри все!» (2024), метою якого стала популяризація читання засобами візуального мистецтва.

З цією ж метою у 2024 році спеціалістами обласної бібліотеки було організовано дискусійний круглий стіл з представниками міжнародних неурядових організацій та бібліотеками навчальних закладів області «Взаємодія бібліотек у фокусі збереження ментального здоров'я дітей та молоді», який став своєрідним майданчиком для обміну досвідом, обговорення викликів і перспектив співпраці між бібліотеками та організаціями, що працюють над підтримкою психічного здоров'я дітей та молоді.

У рамках реалізації Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?», ініційованої першою леді України Оленою Зеленською, бібліотека виступила ініціатором створення Координаційної платформи бібліотек Вінниччини для психосоціальної підтримки дітей та юнацтва, до діяльності якої долучилися фахівці бібліотечної сфери області, які працюють із дітьми, молоддю та їхніми сім'ями, щоб посилити свої професійні компетенції, обмінятися досвідом та налагодити співпрацю з громадськими й міжнародними організаціями.

Комплексна реалізація цих стратегічних напрямів дозволила суттєво підвищити фаховий рівень бібліотечних працівників області та зміцнити позиції методичних відділів обласних книгозбірень як сучасних соціокультурних центрів. Завдяки впровадженню інноваційних методик було створено дієву систему підтримки дитячого та юнацького читання, адаптовану до викликів воєнного часу. Подальша робота бібліотеки буде спрямована на посилення міжнародного партнерства та цифрову трансформацію сервісів для забезпечення рівного доступу молоді до якісних інформаційних ресурсів. Узагальнений досвід стане надійним фундаментом для подальшої розбудови бібліотечної мережі Вінниччини в інтересах територіальних громад.

Враховуючи вищевикладене,

колегія Департаменту гуманітарної політики Вінницької обласної державної адміністрації вирішила:

1. Вважати роботу обласних координаційно-методичних центрів КЗ «Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека ім. В. Отамановського» та КЗ «Вінницька обласна бібліотека для дітей та юнацтва ім. І.Франка» задовільною.

2. Керівникам органів управління галузі культури Агрономічної, Барської, Лука-Мелешківської, Копайгородської, Стрижавської, Сутисківської, Турбівської, Тиврівської, Станіславчицької, Северинівської,

Яришівської, територіальних громад вжити заходів щодо приведення статусу бібліотечних закладів у відповідність до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу», забезпечивши їхнє функціонування як публічних бібліотек із належним рівнем юридичної та фінансової самостійності.

До 01 вересня 2026 року

3. Керівникам органів управління галузі культури Агрономічної, Краснопільської, Ладизинської, Ободівської, Копайгородської, Яришівської, Студенянської, Козятинської та Уланівської територіальних громад забезпечити отримання сформованих книжкових партій з обмінного фонду ОУНБ ім. В.Отамановського.

До 01 червня 2026 року

4. Керівникам органів управління галузі культури Сутисківської, Тиврівської, Лука-Мелешківської, Краснопільської, Ольгопільської, Копайгородської, Северинівської, Яришівської, Вапнярської, Студенянської, Шпиківської, Війтівецької, Іванівської та Уланівської територіальних громад здійснити заходи щодо створення бібліотек-Хабів на базі головної публічної бібліотеки громади.

До 01 вересня 2026 року

5. Керівникам органів управління культурою територіальних громад області:

5.1. Посилити виконавчу дисципліну щодо отримання літератури з обмінно-резервного фонду Вінницької ОУНБ ім. В. Отамановського.

Постійно

5.2. Сприяти оновленню матеріально-технічної бази бібліотек, зокрема збільшенню кількості комп'ютерного обладнання та забезпеченню стабільного широкосмугового доступу до Інтернету.

Постійно

5.3. Передбачити у бюджетах громад на 2027 рік кошти на оновлення комп'ютерної техніки та забезпечення 100% підключення бібліотек-філій до мережі Інтернет.

Постійно

5.4. Забезпечити умови для систематичного підвищення кваліфікації бібліотечних працівників, передбачивши відповідні бюджетні асигнування.

6. КЗ «Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека ім. В. Отамановського» (Галина Слотюк):

6.1. Продовжити координацію впровадження професійних стандартів «Фахівець з бібліотечної справи», «Бібліотекар», «Бібліограф» у практичну діяльність бібліотечної мережі області.

Постійно

6.2. Забезпечити інформаційну підтримку збільшення кількості Хабів цифрової освіти на базі бібліотек територіальних громад області.

Постійно

7. КЗ «Вінницька обласна бібліотека для дітей та юнацтва ім. І.Франка» (Тетяна Пісна):

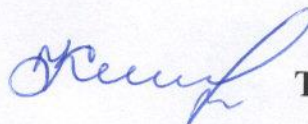
7.1. Сприяти підвищенню рівня роботи з дітьми та юнацтвом по впровадженню креативних форматів популяризації читання у співпраці з загальноосвітніми закладами міста та області.

Постійно

7.2. Забезпечити подальший розвиток Координаційної платформи бібліотек Вінниччини для психосоціальної підтримки дітей та молоді в межах програми «Ти як?».

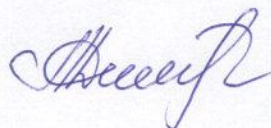
8. Контроль за виконанням рішення покласти на начальника управління культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики обласної державної адміністрації Ольгу Дернову.

Заступник голови колегії

Тетяна КАМЕНЦУК

Секретар колегії

Олена ДОРОШ